

NÁŠ ČASOPIS

časopis sboru Českobratrské církve evangelické
ve Valašském Meziříčí

Říjen 2013 / 148

Mojžíš vystoupil k Bohu. Hospodin k němu zavolal z hory: „Toto povíš domu Jákobovu a oznámíš synům Izraele: Vy sami jste viděli, co jsem učinil Egyptu. Nesl jsem vás na orlích křídlech a přivedl vás k sobě. Nyní tedy, budete-li mě skutečně poslouchat a dodržovat mou smlouvu, budete mi zvláštním vlastnictvím jako žádný jiný lid, třebaže má je celá země. Budete mi královstvím kněží, pronárodem svatým. To jsou slova, která promluvíš k synům Izraele.“ (Exodus 19,3-6)

Milí přátelé,

v nedělní škole letos budeme probírat základní křesťanské texty – modlitbu Páně, apoštolské vyznání víry a desatero.

Začali jsme s desaterem. Adélka, která nakreslila Mojžíše s deskami desatera, si zřejmě dobře pamatuje na okolnosti, které darování desatera provázely. Boží přítomnost není jen tak. Bůh není někdo, s kým bychom si popovídali u kávy. Při setkání s ním se stává, že se člověku rozklepou kolena nebo že jej mrazí v zádech. Přesto Bůh říká, že se nemáme bát – a je to kupodivu ta nejčastější Boží výzva k lidskému srdci.

Boží lid vnímal deset přikázání jako dar, jako něco, co má člověku pomoci. Tedy ne jako svěrací kazajku, ale jako „směrovky na cestě ke svobodě“ (J.M.Lochmann) nebo jako „deset slov na cestu vysvobození“ (br.f.Tomáš Trusina). Jsou to ukazatele – když tudy půjdeš, bude to dobré.

V dnešní době, kdy daleko víc než dřív vní-

Obr. Adélka Franková, 8 let

máme svou lidskou svobodu a možnost volby (i v oblasti víry), uvědomujeme si také to, že Bůh nehází lidem desatero na hlavu, aby sklapli podpatky a hleděli ho dodržovat. A není to jen tak, že bychom si my, lidé, zpupně mysleli, že si můžeme dělat, co chceme. Bůh nám totiž svobodu dává – a pro nás je to někdy krásné, někdy tragické. Svoboda je prvním darem Boží lásky – Bůh dal už na počátku světa člověku možnost, aby se dokonce obrátil proti němu.

Citovaný text je z oddílu, který daru desatera předchází. Hospodin připomíná lidem, že už s ním přece učinili jistou zkušenost, a to velmi výraznou – že mu na nich záleží: trápil se nad jejich soužením v Egyptě, vyvedl je z otroctví, vedl je pouští a nesl je tehdy, kdy už nemohli dál.

O to jde i v našem životě – je podstatné, jestli člověk uvěří, že to, co si pro něj Bůh přeje, je dobré, jestli zažije, že Bůh jej má opravdu rád a přeje si pro něj dobro, a proto jej chce poslechnout, proto na něj chce dát. Proto neučíme své děti desatero jako kodex, který by nad nimi visel jako Damoklův meč, ale jako slova pro víru, slova, která se předávají ve společenství víry.

Dětem se budeme snažit přiblížit desatero na různých biblických příbězích. Chceme si uvědomit nejen to, od čeho nás Bůh osvobozuje a před čím nás chce chránit (co už nemáme či spíše přece nemusíme dělat!), ale také, jaký rozměr vztahu k Bohu a člověku nám otevírá.

Desatero je v Bibli zachycené dvakrát. Ve 2. knize Mojžíšově, 20. kapitole, a v 5. knize Mojžíšově, 5. kapitole. Jsou to dvě nepatrně odlišné verze. Ta první zdůvodňuje den odpočinku stvořením (po šesti dnech tvoření Bůh odpočinul), ta druhá zkušeností z otroctví (víš, jaké to je otročit bez přestávky).

Zajímavé je rozdělení Desatera v různých církvích. Tvoří ho totiž celkem 16 biblických veršů, ale nikde není psáno, kudy přesně jde hranice mezi jednotlivými příkázáními. Pro Židy tvoří prvé příkázání pouze slova „Já jsem Hospodin, Tvůj Bůh, který tě vyvedl z egyptské země z domu otroctví.“ Příkázání nemít jiné bohy a nezobrazit Boha pak společně tvoří druhé příkázání. Pro katolíky je to všechno jedním, prvním, příkázáním. Poslední příkázání, zapovídající závist, pak rozdělují na dvě. Evangelíci zase vyzdvihli jako druhé příkázání slova „Neučiníš sobě rytiny ani jakéhokoli podobství.“

Několikrát se v Bibli ozve, že bylo Desatero napsáno na dvou kamenných deskách. Ustálil se zvyk považovat první desku za ztělesnění vztahu k Bohu, druhou pak za ztělesnění vztahu k lidem okolo nás. – Tak jak to řekl Pán Ježíš, když na dotaz, které příkázání je nejdůležitější, spojil dva starozákonní verše: „Milovat budeš Hospodina, svého Boha...“ a „Milovat budeš bližního svého jako sebe samého.“ (Mt 22,35–40 = Dt 6,5 + Lv 19,34b)

Některé z těchto postřehů jsou z pera br. asistenta Petra Slámy z Evangelické teologické fakulty. V rubrice Konfirmační opakování naleznete jeho malou pomůcku, ve které říká, že Desatero příkázání je jako deset prstů na ruce.

Na staršovstvu jsme nad katechismem br.f. Jiřího Grubera hovořili o Duchu sva-

tém, o tom, jak se v lidském životě projevuje a jak nás proměňuje. Jako nejzajímavější mi připadala otázka: „Co když se člověk, který uvěřil Ježíši Kristu, nepolepší a nezmění?“ Uvědomil jsem si u toho, jak jsem byl dřív rychlý nejen v úsudku, ale i v posuzování (i když jsem to třeba neříkal nahlas). Čím víc jsem naslouchal lidem s různými životními obtížemi, tím jsem v tom byl zdrženlivější (sr Jk 1,19). Překvapilo mě (a stále to vnímám a jsem za to vděčný), kolik lidí se sebou samými bojuje – navenek to vypadá, že se ani nesnaží, že jim je to jedno, jak je druzí vnímají, ale uvnitř sebe vedou zápas o to, aby byli lepšími lidmi. Z Bible ovšem víme (už ze Starého zákona, a z Nového ještě zřetelněji), že být lepším člověkem není cílem života křesťana. Právě ten, kdo poznal svou slabost, kdo si je vědom svého selhávání, je daleko víc otevřen pro Boží milost, na které nakonec jako jediné záležit. Kdo si myslí, že je vzorným křesťanem nebo alespoň především slušným člověkem, pro toho bývá těžší se Boží milosti, tedy Boží odpouštějící lásce otevřít.

Přečtěte si průlomový rozhovor se současným papežem Františkem, nebudete litovat času. Kdo o něj máte zájem a nemáte k dispozici internet, obraťte se, prosím, na mě.

Přijměte srdečné pozvání na sborový den, ke společnému obědu a na přednášku mladé dobrovolnice Diakonie Pavlína Buzkové ze Vsetína – o životě v Etiopii a o projektu „Stavíme lidi na nohy“, který tam Diakonie ČCE ve spolupráci s místní evangelickou církví uskutečňuje. Postní sbírkou jsme mohli alespoň trochu na tento projekt přispět, teď se můžeme dovědět, jak funguje.

Sborový večer se v říjnu nekoná. Místo něj bychom se rádi v co největším počtu účastnili semináře o cestě k finanční soběstačnosti církve, který se koná v sobotu 26.10. v Olomouci (snad naplníme alespoň jedno sedmimístné auto).

Přeju Vám krásný podzim.

Srdečně Váš *Daniel Heller*

Jubilanti

Jarmila Dobešová
Václav Košťál
Marie Frňková

Lydie Bulová
Milada Sláčiková
Vlasta Drozdová

O čem jedná naše staršovstvo

- **Seminář** „Kudy vede cesta k soběstačnosti sboru“ - bude vypraven minibus (dle počtu zájemců) a koná se v Olomouci 26.10.2013 od 10 do 14 hod.
- Staršovstvo souhlasí s **konáním svatby** Barbory Mandákové a Jiřího Polanského v režii Apoštolské církve v sobotu 19.10.2013.
- **Konfirmace** proběhne 10.11.2013 a rozhovor se staršovstvem
- 7.11.2013 v 18.00 hod. Konfirmovány budou Markéta Franková, Monika Krčmářová, Lenka Hambálková.

- **Seniorátní kalendář**

- instalace bratra faráře Petra Kulíka v Javorníku v neděli 13.10.2013 v 15 hod.

- **Konvent Východomoravského seniorátu** 9.11.2013 8.30 hod. na Vsetíně

- za náš sbor se zúčastní sestra Tyrálíková a bratři Heller, Košťál, Jelínek.

- Sestra Eva Janírková zaslala **finanční informace** k 29. září 2013:

Pokladna: 14 283,- Kč, bankovní účet: 23 166,- Kč, saláry hotově: 20 250,- Kč, saláry bankou: 23 185,- Kč. Sbírký celkem: 7 378,- Kč, z toho účelová 2 600,- Kč, pro křesťanskou službu 1 890,- Kč

Bratr Heller upozornil na blížící se splatnost 2. části odvodu do personálního fondu a splátky půjčky z JTD JJ a poprosil přítomné, aby zaplacení saláru nenechávali až na konec roku.

- Na základě podnětů bratrů Šrámka a Trčky proběhla dlouhá diskuse o **situaci ve středisku Diakonie** - domácí péče.

- **Hospodářské záležitosti:**

Staršovstvo děkuje bratru Fojtů za opravu zavírání dveří na faru.

Staršovstvo řešilo problém krádeže okapových svodů z fary - opravu zajišťuje bratr Zajíček.

Ze zápisu Tomáše Jelínka

Konfirmační opakování

Desatero

Desatero přikázání je jako deset prstů na ruku. Máme ho mít na paměti, abychom stále věděli, čím jsme. O samotě můžeme meditovat o každém ze svých deseti prstů. Dává to člověku svobodu a jistotu.

Takže *pravý palec*: Jsme Boží. Když si na nás někdo vyskakuje a vymýšlí si, co všechno musíme udělat, abychom žili hodnotný život, tak ho máme poslat někam.

Pravý ukazováček: Do karet Bohu nevidíme, ale důvěřujeme mu, že nás vede správně. Bible je plná příběhů o tom, jak je jeho vedení někdy zvláštní. Proto mu důvěřujeme, i když se nám může zdát, že je daleko. To je pak lepší vydržet, než si najít náhražky.

Pravý prostředníček: Boží jméno není lopata, abychom si s jeho pomocí nahrabávali majetek, slávu nebo nějakou výhodu. Když to děláme, má z toho Bůh ostudu.

Pravý prsteníček: Pán Bůh je zvědavý na naše dílo, je ale zvědavý také na to, jak umíme odpočívat a oslavovat. Neděle připomíná, jak Bůh vzkřísil Ježíše z mrtvých. Porazil tak smrt a to je důvod k oslavě.

Pravý malíček: Na svět nás přivedli rodiče, jsme jejich pokračováním, čím jsme sami starší, tím více vrůstáme do jejich podoby – a úcta k nim má vždy blízko k přijetí sebe samotného.

Levý palec: Lidský život je Boží dar. Neumíme ho vyrobit, dá se ale zničit. Kořem lidského života musíme našlapovat polehounku potichounku.

Levý ukazováček: Bůh nás stvořil tak, že teprve ve dvou se stáváme plně lidmi. Tam, kde jsou dva svoji, nemá se už nikdo třetí co ochomýtat.

Levý prostředníček: Nekrást, co jiného.

Levý prsteníček: Jazyk je potvora a někdy je nejlepší udělat si na něm uzel. Ve vypjatých situacích jde o život. Mnohem častěji lze ublížit malou pomluvičkou, drbíkem, jen tak mimochodem vypuštěným...

Levý malíček se opět už blíží pravému palci: jelikož jsme Boží, nemusíme se srovnávat s druhými a závidět jim, čeho všeho dosáhli.

Z prstů levé ruky se v naší kultuře někdy stává pěst. Z přikázání nezabiješ je přidáním několika slov moje právo na život, z přikázání nepokradeš moje právo na majetek, z přikázání nezczizolžíš moje právo na rodinné štěstí... Tato práva si můžeme nastokrát odhlasovat. Ale na kom chceme vymáhat jejich plnění? Zdá se mi, že lepší je zůstat u starobylého znění Desatera. Neprohloupí, kdo se ho naučí z paměti. Bude alespoň přesně vědět, co to obnáší být Božím.

Petr Sláma

Děti, dorost, mládež

Stavba tábora v Hošťálkově-2013

Tak jako každoročně, nastal den, kdy je potřeba napnout síly a postavit dětem tábor na louce na Damašku v Hošťálkově. Je 21. června 2013 a teplota atakuje tropických 40°C ve stínu. Nedivím se, že v 15.00 hod u stodoly u Dobšů není ani noha.

Za chvíli přijíždí nákladní auto V3S. Řidiči se nechce moc čekat a nejraději by jel domů. Já na to, že dnes se to musí udělat, on namítne lidové, že se musí jedině umřít.

Volám Martinovi Fojtů - nejsou lidi. Tak prý ať počkám, že přiveze lidi z fary. Za 15 minut jsou opravdu na místě. Přijeli: Martin Fojtů, Tomáš Jelínek, Broněk Trčka, Květa Geržová z Bystřičky i s dvěma dětmi, Krištof Fojtů, p. Siner. Možná jsem na někoho zapomněl, ale byli to stateční pracanti, protože jsme byli zpocení jak dveře od toho bývalého Dobšova chliva, kde byl materiál uložen.

Za hodinu a půl naložené auto odjíždí směr tábořiště. Tam se věci vyloží a staví se vojenský stan, který zajišťuje každoročně Honza Bosák. Zbytek práce čeká až na sobotu.

V sobotu je lidí o poznání více a práce jde rychle od ruky. Jsou zde stále party na jednotlivé stavby. Stavbu latrín mají pod kontrolou Štěpán Babica, Zdeněk Rožnovják a David Taurek. Odpadovou jámu kope s oblibou Dan Trusina. Na stavbě týpí se podílí 5 stavbařů - příjmení si nepamatuji, ale jsou to tátové dětí, které budou na táboře. Velí tomu každoročně moje maličkost.

Ostatní lidi, jako Ben Fojtů, Martin Fojtů, Krištof, Marek Matalík, Dan Bosák opravují kuchyň a staví kamennou přehradu na potoce. Ženská část dobrovolníků pomáhá s vybavením kuchyně, s ubrusy a hlavně chystají jídlo a pití.

Kolem poledne je 80% hotovo a do 15:00 hod je dodělán zbytek. Po 15:00 hod se rozjíždíme zpět do svých domovů. Byl to perný den, ale zase se udělalo kus práce

a děti budou moci trávit úžasné chvíle v přírodě s bezva kamarády. Ale nejen to. Věříme, že mnoho z těch, co jedou na tábor a neznají dosud Ježíše jako svého osobního Pána a Spasitele, ho bude moci poznat. Poznat a také pozvat do svého života, aby byl jeho Králem a Pánem. O to mi jde nejvíc, protože jen to je to věčné ovoce, které po nás rodičích zůstane.

Všichni kdo budete číst tyto řádky, buďte s Bohem, váš *Vašek Fuksa*

Velký tábor

Tábor se odehrával v Hošťálkové na téma Stezkami Pravěku. Hned první den jsme si našli šamana - Benjamin Fojtů. Poté jsme došli do tábora a nastal táborový režim, ale nebyl by to pravěk bez masa a nepřátel, kteří nás vyhnali z tábora. Tak jsme museli spát pod širákem. Dalšího dne jsme šli na okružní cestu, kde jsme se všichni (kromě zajatců – marodi) setkali se šamanem Modrookých, který nám poradil boj v noci, že budeme ve výhodě a taky jsme byli – dobyli jsme tábor zpět asi kolem půlnoci... Modrookým jsme sebrali jejich zásoby, ale ty nám nevystačily na dlouho.

A to by nebyl tábor bez happy endu, kdybychom nezabili mamuta a pak snědli. Poté někteří účastníci krom vedoucích udělali převrat pro vedoucí, který se docela povedl (až na ten závěr).

Václav Jelínek

Slavkovská iniciativa smíření

Na posledním sborovém večeru v pondělí 23.9.2013 byla naším hostem **Mária Jenčová**, druhá farářka sboru v Hodslavicích. Nejprve se nám stručně představila. Narodila se v roce 1975 na východním Slovensku. Ve vesnici byla velká nevraživost mezi katolíky a evangelíky, vnímala to jako nepřátelství, byla tak vychována. Nebylo jí to příjemné a přemýšlela o tom. Na studiích teologie v Praze poznala úplně jiné prostředí. Při pobytu v nemocnici Pod Petřínem v Praze zažila práci řádových sester, zasáhl ji dotyk z druhé (=katolické) strany. Po návratu do rodné vesnice měla velké nutkání spolupracovat s katolickým farářem. Osmělila se a zašla za ním. Byla velice vlídně přijata a rozběhla se do té doby nevídaná setkávání v celé vesnici - např. společné pohřby, při sportu - lidi to oslovovalo. Samozřejmě byly i výjimky: „Keď ja zomrem, ne aby tam bol katolícky farár!“. Po sedmi letech v mateřském sboru se s manželem rozhodli odejít sloužit na Moravu. Její nástupce již bohužel není ekumenické spolupráci nakloněn a mnoho společných aktivit zaniklo. Působila čtyři roky v Suchdole nad Odrou, teď je pět let v Hodslavicích, bydlí na faře v Mořkově. Pro úplnost je třeba doplnit, že s manželem vychovávají dva syny (16,13).

Zakladateli Slavkovské iniciativy smíření (SIS) jsou Jaroslav Kratka ze Slovenské luterské církve („rodák z manželovy vesnice, hodně mě ekumenicky povzbudil“), František Holeček, katolický farář, a Jan Špatný, ředitel muzea ve Slavkově. Od roku 1996 se každý první říjnový víkend ve Slavkově u Brna scházejí lidé, kteří se snaží zejména sami v sobě nacházet cesty a způsoby, jak překlenovat propasti mezi lidmi, vytvořené nesnášenlivostí rasovou, národnostní a zejména náboženskou. Propasti, které překlene jen čisté srdce, hledající u druhých prvky spojující, nikoliv rozdělující. Ústředním tématem všech setkání je motto: **Miluji svou církev - miluji tvou církev**.

Proč ve Slavkově? Kvůli nesmíření zde vyhaslo v bitvě národů 20 000 životů. Téma smíření je zde vnímáno a diskutováno ve všech jeho významech. Např. smíření s Bohem, mezi věřícími a nevěřícími, mezi církvemi, mezi sebou v rodinách, se sebou samým, s přírodou. Faražka Jenčová se těchto setkání účastní každý rok a vždy z nich načerpá novou sílu. Zažije zde to, co by na Slovensku nikdy nezažila. Program začíná v pátek večer koncertem na zámku, v sobotu dopoledne je seminář na předem dané téma s panelovou diskusí, pak je společný oběd (cca 50 účastníků), následuje společná ekumenická bohoslužba. Na fotografiích z těchto setkání jsme poznali bratra emeritního synodního seniora Pavla Smetanu.

Setkání se účastní i velká skupina starostů (15-20) z okolních obcí. I nevěřící starostové pochopili, že kromě materiálních věcí, které musí obec zajišťovat, je podstatné, aby fungovaly vztahy mezi lidmi. K čemu nám SIS je? Vnímám to jako výzvu sama pro sebe, je to apel pro každého z nás: Co já dělám každý den pro smíření? Jako příklad rozdílných názorů uvedla sestra farářka pohled na hrnek: Při pohledu shora vidím kruh, při pohledu z boku vidím válec, každý vidí něco jiného, přitom je to pořád hrnek. Stejně se musíme dívat i na našeho Pána Boha.

Na závěr opravdu komorního sborového večera (všech účastníků bylo slovy šest) nám farářka Jenčová zarecitovala báseň Františka Trtílka:

Chvíle plna

V pravdě a lásce
padají hráze
rozdělení.
V omilostnění
už jenom znějí
chvalozpěvy.

Přibližování
nelze narušit.
Jsme objímáni
Boží náručí.

Chvíle plna.
Jsme si jisti.
Láska čistí
od plev zrna.

Jeden Pán.
Jedna víra.
Jeden křest.
A nás šest
rozevívá
srdce svá.

Tomáš Jelínek

Historie

Další ze zlatých textů od paní Růženy Šmotkové, které dostávala v našem kostele v nedělní škole:

Zemřelí

Milé sestry a milí bratři,

pan **Ladislav Horvářth** nebyl členem našeho sboru. Ale v našem středisku Diakonie to byla výrazná osobnost. Byl jedním z klientů chráněného bydlení, kteří do Diakonie přišli z Ústavu sociální péče v Zašové. Byl více než klientem – byl člověkem, od kterého jsme byli obohaceni, který nám dal něco, co bychom si sami nemohli dát.

Laďa, jak mu všichni říkali, se narodil 14.1. 1971. Pocházel ze složitých poměrů, o kterých sám nic nevěděl. Vyrostl bez rodičů; když jsem se ho na ně ptal, řekl mi „Nemám šajnu.“ Neměl žádné kontakty ani na širší rodinu, ale o to silnější bylo jeho pouto k přátelům. Od roku 1986 žil v Domově pro osoby se zdravotním postižením

v Zašové. Rád se účastnil akcí, které Domov pořádal, např. společných setkání s klienty Stacionáře Jitka na Vsetíně, kde často působil jako DJ – tedy ten, kdo se stará o hudbu k poslechu a tanci.

Hudba byla jeho největším koníčkem. Výborně zpíval, a tak jsme ho požádali, aby zazpíval při oslavách 20. výročí Diakonie. Ve chvíli, kdy sklidil potlesk, bych býval čekal, že se bude šťastně usmívat a vyčkávat, jak dlouho aplaus potrvá. On si však vzal znovu slovo a popřál Diakonii k narozeninám.

Laďa byl veselá a otevřená povaha. Rád se seznamoval s novými lidmi. Jeho nejvýraznějším rysem byl však jeho altruismus – rád rozdával z toho, co měl, třeba poslední drobné, které zrovna někdo potřeboval. V takových chvílích říkal: „Když jim to pomůže...“ Ještě v nemocnici na interně dal svému sousedovi - spolupacientovi mandarinky, které měl rád.

V nemocnici byl jen krátce. Když byl přijat na interní oddělení, zjistilo se, že má závažnou nemoc, o které do té doby nikdo nevěděl – dlouho nebyl u lékaře, protože se doktorů bál. Na jednotce intenzivní péče se mu snažili téměř do poslední chvíle zachránit život, ale už se to nepodařilo. Čekalo se na zázrak, který se nestal. Několikrát mě prosil, zda bych nemohl způsobit, aby se uzdravil. Nemohl jsem mu dát nic víc než evangelium, ale to jej oslovilo velmi intenzivně – že je přijat a milován Boží láskou, která je silnější, než může být láska kohokoli z lidí. (A to je víc, než se dožít vysokého věku.) V nemocnici jej navštěvovali jeho spolubydlíci z podporovaného bydlení i někteří lidé ze Zašové. Do jeho poslední chvíle jej doprovázela vedoucí podpory samostatného bydlení v Diakonii, paní Iva Prejzková. Pan Ladislav zemřel 17.6. 2013 ve věku 41 let.

V Diakonii byl pan Ladislav od září 2012. Byla to sice krátká, ale cenná etapa života, za kterou byl vděčný - vím z rozhovorů s ním, jak za to byl rád: Dostal se do prostředí, které podporovalo jeho samostatnost, sebevědomí a osobní svobodu i zodpovědnost. Poznal, jaké co je být nemanipulován a respektován. Chtěl se dál rozvíjet, přál si pracovat v kuchyni, protože rád a dobře vařil. Od září chtěl být na internátě v Kelči - už si tam dokonce našel kamarády, a když tam byl na návštěvě, tak každé paní učitelce přivezl karafiát.

Asi právě díky jeho povaze se s ním přišlo rozloučit kolem padesáti lidí. Několik jich při rozloučení promluvilo: jeho spolubydlíci na pokoji pan Radek Janíček, se kterým žil v poklidu, dále spolubydlíci pan Milan Čela. Jeden ze zpěváků, který se s Ladislavem účastnil různých soutěží, zazpíval píseň od Karla Gotta a pronesl také několik osobních slov. Promluvila i paní Věra Podzimková ze vsetínského Domova Jitka. Společně jsme zpívali píseň nazvanou *Modlitba* od manželů Ulrichových. Prošli jsme postupně třemi biblickými texty, od žalozpěvu z Pláče Jeremiášova přes Ježíšovu řeč o příbytcích, které jde připravit, až po vizi nového nebe a nové země. Dotkli jsme se i dvou témat, ke kterým nás pan Ladislav přivedl:

Je nádherné, když můžeme objevit, jak je druhý člověk krásný. Může se stát, že si klient hluboce získá srdce toho, který se o něj stará. Nejde to pokaždé, a není to překročení profesionálního přístupu.

Osobní svoboda a respekt k druhému člověku stojí za to – i za cenu kratšího života. Zázrakem není jen tělesné uzdravení, ale i dar víry – tedy přijetí něčeho, čemu se mi vůbec nechce věřit, že by to mohla být pravda. Ve světle a v síle křesťanské víry nemusíme brát smrt druhého jako tragédii. Hodnota života asi není v jeho délce, ale v tom, jestli jej vnímáme jako smysluplný a naplněný.

Daniel Heller

Týká se nás

Církevní restituce – 2. část

Pokračování – výtah z článku Past nebo šance? br. Romana Mazura

Ideové vysvětlení (volně P. Hromádka) Přes to, co jsem posledně uvedl minule na konci úvodu, nebyla iniciátorem jednání bohatá římskokatolická církev, ale náš stát, který již konečně musel svůj léta neřešený vztah k církvím dořešit i z mezinárodního hlediska hmatatelným důkazem - výsledným zákonem.

Jeho úplný název zní: „Zákon o zmírnění některých majetkových křivd způsobených církvím a náboženským společnostem v době nesvobody a o vypořádání majetkových vztahů mezi státem a církvemi“. Zjednodušeně *restitučně - odlukový zákon*, což vyjadřuje jeho dvě funkční polohy. Začal platit 1. ledna 2013, rozhodnutím obou komor Parlamentu ČR (po opětovném přehlasování senátorů poslanci). Zvláštní postup zvolil prezident Klaus, který jej nezamítl, ale ani nepodepsal. Pohledem občana by se dalo říci: začal platit jen tak, tak.

Naši evangeličtí synodálové se k návrhu zákona vyslovili hlasováním na mimořádném synodu již na podzim roku 2011 tak, že 64 hlasujících bylo pro, 4 proti a 1 se zdržel. Přesvědčivost většiny byla zřejmá, i když ne úplná. Názory nikoho z odpůrců nebyly zlehčovány, naopak, všichni se mohli svobodně vyjádřit. Byla jich celá řada: farářů i laiků, včetně studentů teologie, kteří později ve svých sborech ponесou důsledky zákona. Diskuse byla zveřejněna na sociálních sítích, na našem portálu *evangnet.cz* a proběhla i ve sdělovacích prostředcích (Miloš Rejchrt).

Proč církve, s vědomím, že mají před sekularizovanou veřejností již tak špatnou reputaci, zákon vůbec chtěly? Chtěly (viz náš synod), ale hlavním hybatelem jednání byl stát, představovaný nejen legitimní vládou, ale i právníckými odborníky, fakultami, Ústavem státu a práva a konečně i Ústavním soudem. Všichni společně dospěli k názoru, že je to od církví nejen zcela legitimní, ale že dvacetiletým odkládáním došlo k blokaci nakládání s velkou částí nemovitého majetku, zejména v podobě pozemků. To zase bránilo rozvoji mnoha dotčených obcí a měst.

Druhým klíčovým aktérem jednání byla skutečně římskokatolická církev, která uplatňovala nárok na 98% z celkového objemu vypořádaného majetku. Autor článku, br. farář Mazur, zde připodobňuje nárok ŘKC k nároku apoštola Pavla, který v určitých životních situacích, jak o tom svědčí Písmo, uplatňoval oprávněně své římské občanství, jež držel (Sk 16,37-39; 22,25-28).

Třetím aktérem se stala naše církev, společně se 14 dalšími nekatolickými spo-

lečenstvími a Federací židovských obcí, ve chvíli, kdy stát navrhl, aby společně s řešením majetku bylo řešeno i budoucí samofinancování církví.

Majetková stránka vyrovnání je následující: Majetek byl vyčíslen na základě řady nezávislých odhadů na 134 mld. Kč. Z toho 98% vlastní ŘKC. Z tohoto celku je 75 mld. Kč v pozemcích ve vlastnictví Pozemkového fondu a Lesů ČR (lesní pozemky) dle hodnověrných dokladů Katastru nemovitostí na jednotlivých katastrálních úřadech. Zbývající majetek, který již vrátit nejde, protože jej vlastní obce, právnické osoby nebo i jednotlivé fyzické osoby, byl vyčíslen na 59 mld. Kč. Místo něho bude stát církvím vyplácet v příštích 30 letech finanční náhradu až do této výše. Pokud budou sporné případy, bude je řešit soud. Pro samotnou ČCE to má představovat částku 75,5 mil. Kč ročně. Proti tomu stát ukončí během 17 let postupně (ovšem také sestupně - viz graf) dosavadní financování duchovních všech církví ze státního rozpočtu. To se stane záležitostí jen církví samotných.

Vlastní nároky naší církve jsou přes jednotlivé sbory a střediska Diakonie asi 200 mil. Kč., což není málo. Katolická církev si byla vědoma majetkové nerovnoměrnosti, a tak nabídla všem ostatním církvím vyrovnání do 20% ze svého majetku (v úvodu „více než 15%“).

Zde také začínají první úvahy, do jaké míry je to legitimní a do jaké míry jde o jakýsi úplatek za solidaritu. My v ČCE přece pocítujeme určitou občanskou solidaritu se státem a také spolu-křesťanskou solidaritu s katolickou církví. Nejsme uplácani za něco nemravného, tím méně za protiprávního. Přece víme, že i protestantské církve, z nichž pocházíme, majetek měly, a jen při staletí trvajícím rekatolizaci o něj přišly. Také připusťme, že vstřícnost ŘKC může do budoucna znamenat určitý pozitivní prvek ve větším ekumenickém semknutí všech církví.

Značné kritice z vlastních řad, ale i od opozice se dostalo té skutečnosti, že se v zákoně spojily právě ty dvě okolnosti: restituce a finanční odluka. Obě jsou ale spojitě nádoby. Zvláště sekularizovaná část společnosti, která odjakživa chtěla, aby církve stály mimo vliv státu, musí pochopit, že teprve navrácení majetku a řádné hospodaření s ním může vést k odluce. Odluka naopak může nastat až teprve tehdy, když církve dostanou zpět, co jim bylo kdysi protiprávně odňato, aby se staly soběstačnými. Právě to jim přece musí zajistit skutečně fungující právní stát.

Proč se církve majetku přece jen křesťansky pokorně nevzdaly? Protože tento majetek nevlastní jako nějaký ucelený blok. Naopak, svým usilováním o narovnění zaštitily řadu právně samostatných subjektů: farností, diecézí, řádů, a i u ČCE mají některé sbory i střediska Diakonie zcela konkrétní, dosud nevrácený majetek. Vyskytuje se též námitka, proč to církve dělají právě v hospodářsky nepříznivé době. Církve však trpělivě čekaly dlouhá léta na dohodu „napříč celou politickou scénou“. Teprve dvě poslední vlády začaly problematiku považovat za prioritní. Jejím řešením i ony obětovaly podstatnou část své popularity. Pokud dnes zaznívá ostrá a demagogická kritika právě od levicových stran, je pokrytecká a populistická. Politikové dnes kritizující ČSSD byli dosti dlouho ve vládě a mohli navrhnout jiné alternativní řešení. Nikdy se o to ani náznakem nepokusili.

Ústavní soud označil toto chování již v roce 2007 jako protiústavní: Dlouhodobá nečinnost Parlamentu České republiky spočívající v nepřijetí zvláštního právního předpisu, který by vypořádal historický majetek církví a náboženských společností, je protiústavní ..., je projevem nepřípustné legislativní libovůle a porušuje čl.1 Ústavy – to, že ČR je demokratický právní stát.

Ekonomické či finanční vysvětlení (některé citace R. Mazura, jinak volně P. Hromádka)

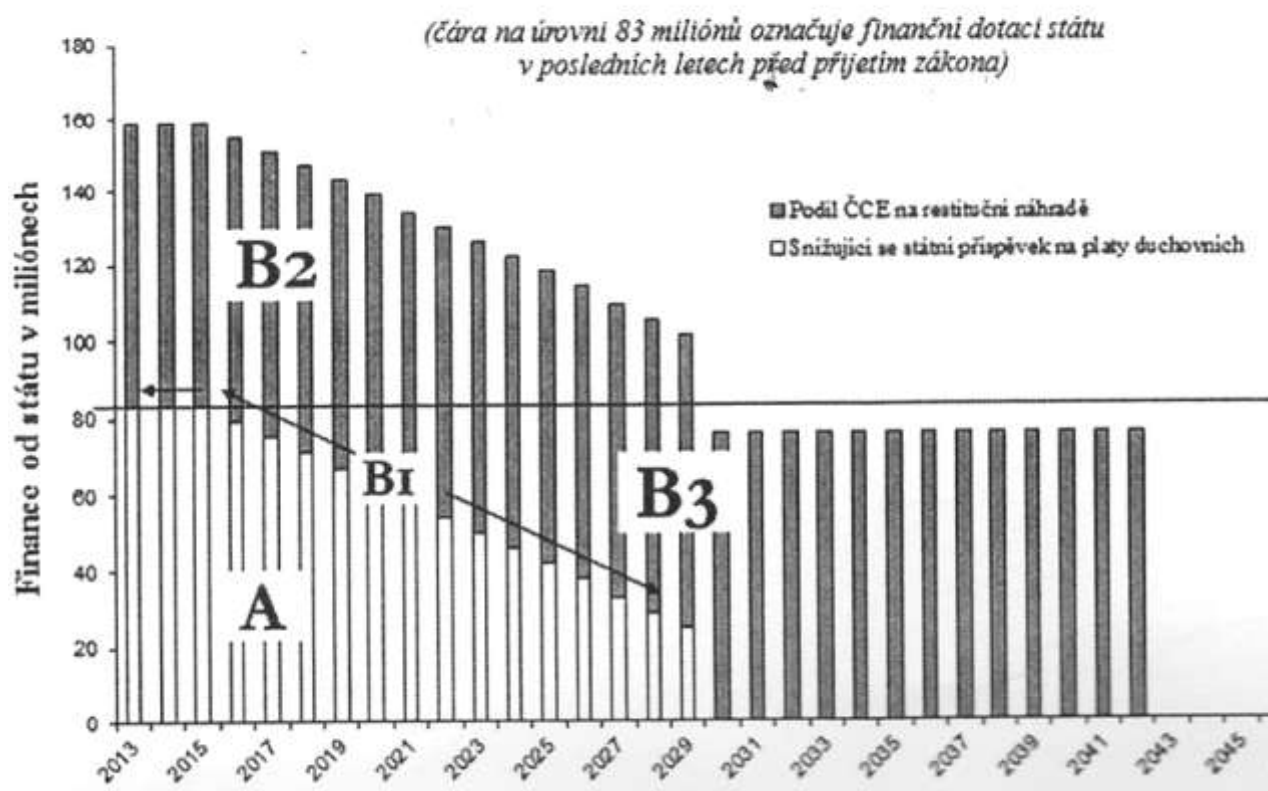
Bezmála tři miliardy, které ČCE mají připadnout jako součet po dobu 30 let postupně vypláceného podílu na finanční náhradě a postupně se snižujícího státního příspěvku na financování církve (oněch 17 let), vypadají na první pohled jako ohromná částka peněz. Nerozloží to nějak naší církev diskusemi zevnitř, ptá se bratr Mazur? Není to však tak obrovské číslo. Je to asi jen o třetinu více, než bychom obdrželi, kdyby platila dosavadní pravidla státního financování. Nemohli jsme se rozhodnout již dříve sami? Usnesení synodu již v roce 1993 totiž znělo: „Přímá závislost církve na státním rozpočtu je pro další život církve a její vztah ke společnosti neudržitelná. Chceme proto postupně směřovat k ekonomické nezávislosti církve na státním rozpočtu. Očekáváme, že to přispěje k větší odpovědnosti každého člena církve za věc evangelia. Postupný přechod na nový vztah církve a státu chceme nést jako celá církev společně a solidárně...“ Toto usnesení, spíše však proklamace, téměř celých 20 let spalo. Asi nám vyhovovalo, nejvíce v tom, že jsme nemuseli nějak skokově zvyšovat svou finanční obětavost.

Vsunuji svou poznámku: Mimochodem, právě to naznačil náš kurátor br. Košťál na sborovém shromáždění, když uvedl průměrnou roční částku, o kterou bychom měli zvýšit vlastní obětavost. Já jen připomínám, že jím uváděná částka je spíše cílovou, na konci sedmnáctiletého přechodného období. To ale zase naopak neznamena, že bychom to podle svých možností nemohli dělat postupně i dříve. Sami přece pozorujete, kolik financí potřebujeme jen na řádnou údržbu svého majetku. A kde jsou naše původní záměry toho, co uděláme dále třeba s dalším zkvalitněním vnějšího prostředí – nový plot do ulice, dřevěný plot směrem k sousedům, dokončení dlažby vjezdu do dvora, úprava předzahrádek fary i kostela a oprava znovu porušených vnějších omítek. A uvnitř budov? Dnes naprosto nutná oprava podlahy půdy nad kostelem. Představte si ale třeba velkou sborovou místnost vybavenou novým vkusným nábytkem – stoly, židlemi i drobným příslušenstvím. Víte, že staršovstvo před sedmnácti lety dokonce uvažovalo i o podkrovní vestavbě do půdního prostoru fary? Chtěli jsme tam mít pokoje a sociální zázemí asi pro 16 hostů při sborových zájezdech, nebo návštěvách ze zahraničí. Stále nám to totiž pomáhají zvládat obě rodiny Jelínkových, které v takovém případě již několikrát nabídly jejich volné pokoje v podniku. Bez financí skutečně zůstat nemůžeme. Máme však štěstí, že v tomto smyslu patří členové našeho sboru k těm nejobětavějším a staršovstvo je dělné – kolik dobrovolné práce odvedlo u pergoly na zahradě a zvelebení celé zahrady...
Zpět ale k podstatě.

Závěr článku br. faráře Mazura patří přehlednému grafu toku peněz po dobu dalších 30 let. Je srozumitelný a s dobrým doprovodným textem vlastně vysvětluje

vše potřebné. Zde ho uvádím:

Finance pro ČCE od státu v dalších 35 letech po přijetí zákona

Především je nutno upozornit, že graf vyjadřuje pouze situaci v ČCE, i když je vytvořen na základě ekonomiky oněch celkových částek $75 + 59 = 134$ mld. Kč, které stát vyplatí všem církvím v oněch dvou kategoriích - majetek vratný a náhrada za majetek, který již vrátit nejde. Chybička je v tom, že v nadpisu má být správně 30 let.

V něm je vodorovná čára na úrovni 83 mil. Kč, která představuje finanční úroveň státem dosud vyplácených dotací ČCE před přijetím zákona. Tyto dotace, část označená **A** (bílé sloupce), se dnes užívají převážně na platy kazatelů. Začínají po třech letech klesat (vždy o 5%) a skončí v roce 2029 (2012 až 2029 = 17 let). To je zároveň období, kdy se naši církevní ekonomové a s nimi i my, členové ČCE, můžeme připravovat na samofinancování. Vidíme, že sloupců (roků) je celkem 30. Ty představují dobu po skončení státních dotací **A**, kdy stát bude postupně řešit náhrady i za majetek nevratný ve výši 59 mld. Kč do roku 2043. Je to jednak období výrazného finančního přebytku **B2** nad vodorovnou čarou a období menšího nedostatku **B3**, nedotažených tmavých sloupců pod vodorovnou čarou. Část **B1** představuje jakési vnitřní vyrovnání uvnitř ČCE, kdy naše církve bude vyplácet některým sborům a střediskům Diakonie oprávněné peníze, aby se tyto o ně nesoudily samostatně se státem. Tak je vlastně zaštití. Celý souhrn **B = B1 + B2 + B3** představuje oněch 75,5 mil. Kč, které obdržíme každoročně po celou dobu 30 let jako majetkové vyrovnání. Je to ale podmíněno oním ekonomickým, zároveň ale také ekumenickým příslibem ŘKC, že malým církvím, v tom i naší ČCE poskytne ze svého restituovaného majetku těch více než 15, až 20%. Graf je také jakousi naší subjektivní konstrukcí ukazující plnění toho, co stát restitučně – odlukovým zákonem církvím slíbil.

Stojí ještě za to povšimnout si zejména části **B2**. Tou si v prvních sedmnácti letech můžeme pomoci. Jejím dobrým zainvestováním v nejrůznějších podobách (dluhopisy, jiné dobré investice, návratné se ziskem), si můžeme do budoucna značně finančně přilepšit. Jen abychom nedopadli jako onen služebník z Luk 19,20-23. Největší částku však tvoří **B3**, o které se v církvi bude muset ještě s velkou rozvahou diskutovat na všech církevních úrovních, od staršovstev, přes konventy až po synod. Jak s ní budeme hospodařit?

Článek br. Mazura otevřel v tomto ročníku Českého bratra prostor pro názory zveřejňované v kratších doplňujících článcích, které bych chtěl shrnout ještě v jenom pokračování.

Pavel Hromádka

Diakonie

Českobratrské církve evangelické

Domácí péče – Žerotínova 319

757 01 Valašské Meziříčí

telefon: 737 966 347

č.účtu: 1855020319/0800

valmez@diakonie.cz

www.diakoniev.cz

Hospic Citadela - Žerotínova 1421

recepce: 571 629 084

fax: 571 629 085

č.účtu: 94-2556380247/0100

hospic@citadela.cz

www.citadela.cz

CYKLUS PEČUJ DOMA VE VALAŠSKÉM MEZIŘÍČÍ

19. října – 16. listopadu 2013

Diakonie ČCE pořádá cyklus kurzů Pečuj doma, který je určený laickým pečujícím z rodin, starajícím se zejména o seniory. Je zaměřen na předání informací, rad a zkušeností ze všech oblastí péče i na praktický nácvik ošetrovatelských technik.

Cyklus je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR v rámci projektu „Pomáháme pečovat“, pro účastníky je zdarma.

TERMÍNY A TÉMATA (sobota od 11.00 do 16.00)

- 19. 10. Psychologické minimum (podpůrná skupina)
- 26. 10. Ošetrovatelské a rehabilitační minimum (přednáška)
- 2. 11. Sociálně právní minimum (přednáška)
- 9. 11. Základní nácvikový kurz
- 16. 11. Nástavbový nácvikový kurz

Kurs se koná se v **Diakonii ČCE** – hospici Citadela, **Žerotínova 1421, Val. Meziříčí**.
Informace a přihlášky u paní Evy Paprstkářové telefonicky na čísle 604 299 659 nebo e-mailem: paprstkarova@diakoniev.cz.

Bohoslužby:

13.10.neděle	9.30	bohoslužby s požehnáním pro Amálku Fuksovou, kázání pro děti
20.10.neděle	9.30	pravidelné bohoslužby
27.10.neděle	9.30	bohoslužby s Večeří Páně
	14.00	sborový den: Pavlína Buzková O Etiopii – „Stavíme lidi na nohy“
3.11.neděle	9.30	pravidelné bohoslužby
10.11.neděle	9.30	pravidelné bohoslužby

Pravidelný měsíční program:

Sborový večer se v říjnu nekoná.

Pravidelný týdenní program:

Středa	16.00	náboženství
	18.30	kurs Alfa (až do 4.12.)
Čtvrtek	18.00	biblická hodina
Pátek	16.30	dorost
	18.00	mládež
Neděle	8.45	nácvik sborového zpěvu
	9.30	bohoslužby

Bohoslužby v domově důchodců v Podlesí:

Neděle co 14 dní ve 14.00

13.10. br. Pavel Trusina, 27.10. br. f. Daniel Heller
(pro zájemce sraz u kostela ve 13.30)

Úřední hodiny:

kdykoli dle dohody

Farář Daniel Heller

mobil: 777 342 910

pevná linka: 571 161 561

daniel.heller@evangnet.cz

Pastorační pracovnice

Věra Tyrálíková

mobil: 723 981 253

Pokladník Eva Janírková

mobil: 777 344 994

Adresa sboru:

Blahoslavova 3

757 01 Val. Meziříčí

telefon do kanceláře:

571 161 560

e-mail: valasske-

mezirici@evangnet.cz

číslo účtu

u Poštovní spořitelny:

190 396 260/0300

<http://valasske->

mezirici.evangnet.cz

NÁŠ ČASOPIS

Vydáno 6. 10. 2013

Příspěvky, ohlasy

a připomínky přijímá:

Anna Jelínková

Palackého 420/21

757 01 Val. Meziříčí

mobil: 721 935 185

anna@jelinek.eu